

ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรม / ดนตรี

ร้องเพลงเพลงโคราช

1. นายเต่า	ชงกลาง	หมู่ที่ 5
------------	--------	-----------

ดนตรีมโหรี

1. นายเต่า	ชงกลาง	หมู่ที่ 5
------------	--------	-----------

เครื่องจักสาน

1. นายผัน	เต้ากลาง	หมู่ที่ 12
-----------	----------	------------

การทำน้ำหมักชีวภาพ

1. นางอ๊ด	ชุมกลาง	หมู่ที่ 12
-----------	---------	------------

การทำน้ำยาอเนกประสงค์

1. นางอ๊ด	ชุมกลาง	หมู่ที่ 12
-----------	---------	------------

การทำผูกไม้กวาดดอกหญ้า

1. นายอินทร์	พอกกลาง	หมู่ที่ 4
--------------	---------	-----------

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

งานจักสาน

เจ้าของเรื่อง : นายผัน เต้ากลาง หมู่ที่ 12 บ้านบึงพัฒนา ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในงานจักสาน เพราะเครื่องจักสานไทย เป็นงานศิลปหัตถกรรม ที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งของไทย ที่ทำสืบทอดกันมาแต่โบราณ คุณลักษณะ พิเศษของเครื่องจักสานที่มีคุณค่าในตัวเอง ทำให้เครื่องจักสานมีอายุ ยืนยาวสืบทอดกันมานานนับพันปี แม้ในปัจจุบัน การทำเครื่องจักสานจะลดจำนวนลงไปบ้าง ตามสภาพสังคมวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรม แต่เครื่องจักสานยังเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ ที่ยังไม่สามารถผลิตได้ด้วยเครื่องจักรกล เพราะการทำเครื่องจักสาน ต้องใช้ความชำนาญ และความสามารถเฉพาะตัวของช่างพื้นบ้านแต่ละถิ่น สิ่งเหล่านี้เป็นคุณค่าพิเศษของเครื่องจักสานที่ต่างไปจากผลิตภัณฑ์อื่นที่ผลิตด้วยเครื่องจักร เครื่องจักสานจึงเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำน้ำหมักชีวภาพ

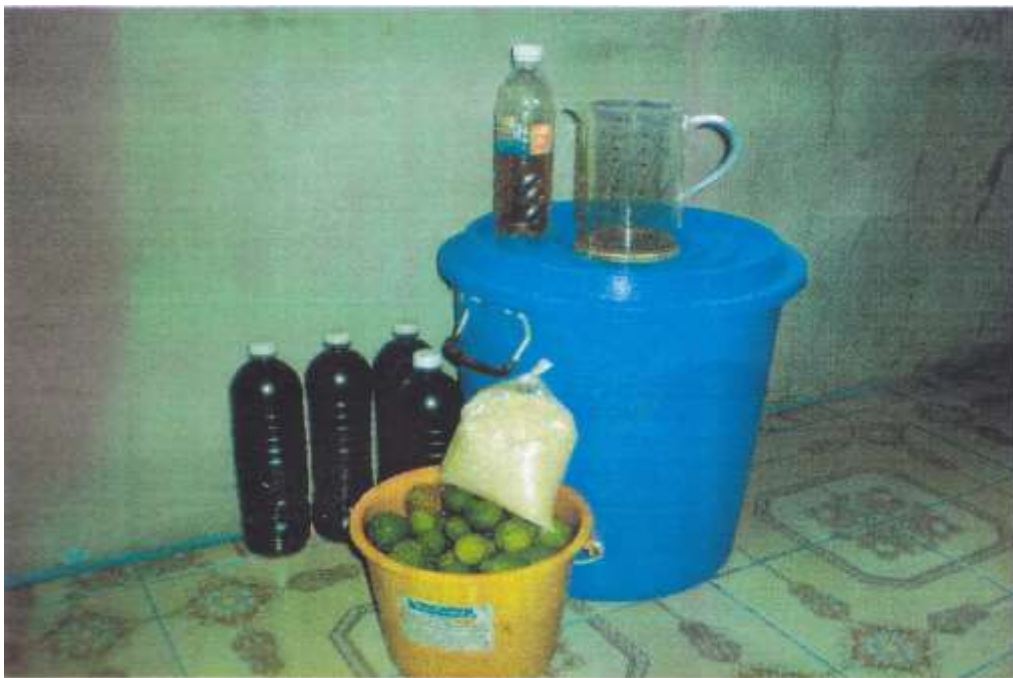
เจ้าของเรื่อง : นางอ๊ด ชุ่มกลาง หมู่ที่ 12 บ้านบึงพัฒนา ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการทำน้ำหมักชีวภาพ เพราะน้ำหมักชีวภาพที่ได้จากการหมักเศษซากพืช ซากสัตว์ หรือสารอินทรีย์ชนิดต่างๆ ที่หาได้ในท้องถิ่นด้วยจุลินทรีย์จำเพาะ ซึ่งอาจหมักร่วมกับกากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำน้ำยาอเนกประสงค์

เจ้าของเรื่อง : นางอ๊ด ชุ่มกลาง หมู่ที่ 12 บ้านบึงพัฒนา ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการทำน้ำยาอเนกประสงค์ เพราะเนื่องจากในการดำเนินชีวิตบนวิถีแห่งเศรษฐกิจพอเพียงนั้น การลดรายจ่ายของครอบครัวเป็นหนึ่งสิ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะรายจ่ายสำหรับซื้อน้ำยาหรือสารทำความสะอาดที่ทุกครัวเรือนต้องใช้เป็นประจำทุกวันทั้งสบู่ น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้าหรือทำความสะอาดต่างๆ นั้นเป็นรูรั่วทางการเงินที่สำคัญทางหนึ่ง ซึ่งทำให้แต่ละบ้านต้องจ่ายเงินไปเป็นจำนวนไม่น้อย การทำน้ำยาอเนกประสงค์ด้วยวิธีการที่ง่ายตายเพื่อใช้เองและอุดรูรั่วทางการเงินของครอบครัว ด้วยผลผลิตเหลือกินเหลือใช้และหาได้ง่ายในท้องถิ่น จึงถือเป็นทางเลือกแห่งวิถีการพึ่งตนเองอันชาญฉลาดของครอบครัวยุคใหม่ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การผูกไม้กวาดดอกหญ้า

เจ้าของเรื่อง : นายอินทร์ พอกกลาง หมู่ที่ 4 บ้านบุ ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการทำผูกไม้กวาดดอกหญ้า ซึ่งไม้กวาด เป็นอุปกรณ์ที่ยังจำเป็นต้องใช้ภายในครอบครัว แม้ปัจจุบัน บางบ้านได้นำเครื่องดูดฝุ่นเข้ามาใช้บ้างแล้ว แต่ก็ยังมีบ้านและสถานที่ต่าง ๆ อีกจำนวนไม่น้อยที่ต้องการใช้ไม้กวาด ดังนั้น การทำไม้กวาดเพื่อจำหน่าย จึงเป็นการเสริมรายได้อีกทางหนึ่งให้กับครอบครัวได้ และเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การร้องเพลงโคราช

เจ้าของเรื่อง : นายเต่า ธงกลาง หมู่ที่ 5 บ้านบึง ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการร้องเพลงโคราช เป็นการร้องเพลงโต้ตอบที่พัฒนาไป เป็นการแสดงพื้นบ้าน ซึ่งได้มีมาเป็นเวลายาวนาน มีเอกลักษณ์ อยู่ที่ว่า การร้องรำเป็นภาษาโคราช ปรากฏหลักฐานชัดเจน ในปี พ.ศ. ๒๔๕๖ เมื่อสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปจังหวัด นครราชสีมาเพื่อทรงเปิดถนนจอมสุรางค์ยาตร์ และ เสด็จฯ พิมาย ในโอกาสรับเสด็จครั้งนั้น หมอเพลงชายรุ่นเก่า ชื่อเสียงโด่งดังมากชื่อ นายหรี บ้านสวนข่า ได้มีโอกาส เล่นเพลงโคราชถวาย จึงเป็นสิ่งที่มีความค่างอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ดนตรีมโหรี

เจ้าของเรื่อง : นายเต่า ธงกลาง หมู่ที่ 5 บ้านบึง ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในดนตรี **โดยวงมโหรี** เกิดจากการประสมกันระหว่าง 1)วงบรรเลงพิณ (โบราณจารย์เรียก การขับร้องเป็นลำนำพร้อมกับการตีพิณ น้ำเต้า ในคนเดียว แต่มีสองลำนำขึ้นไปประสานเสียงกันว่า "วง") และ 2) วงขับไม้ (ผู้สีซอสامสายเป็นลำนำ ร่วมกับผู้ไกวบัณเฑาะว์) เกิดขึ้นครั้งแรกไม่น้อยกว่าสมัยกรุงสุโขทัย ภายหลังจึงประสมเครื่องดนตรีเพิ่มมากขึ้น โดยลำดับ เป็นวงมโหรีเครื่องสี่, หก, และประสมเครื่องดนตรีวงปี่พาทย์ตามวิวัฒนาการของวงปี่พาทย์เครื่องคู่, และเครื่องใหญ่แต่มีระเบียบวิธีที่เป็นข้อยึดถือเสมอมา คือ กำหนดให้ซอสามสาย และการขับร้องเป็นประธาน และยึดบันไดเสียงกลุ่มเสียงระดับเพียงออ ร่วมกับเน้นลักษณะการขับกล่อม เป็นสำคัญ แม้นเมื่อประสมด้วย เครื่องปี่พาทย์ตามยุคต่าง ๆ ก็ดี ดุริยางคศิลปิน มักจะสร้างสรรค์ให้เครื่องปี่พาทย์ปรับเข้าหาเครื่องสาย และใช้ โทน รำมะนา ในการกำกับจังหวะ เนื่องจากเป็นวงประเภทการขับกล่อมเพื่อสุนทรีย์ ด้วยการปรับขนาด เครื่องดนตรีให้เล็กลงเพื่อให้เสียงกลมกลืนกันกับเครื่องสาย และกำหนดให้เสียงลูกยอดของระนาดเอกจะพอดี กับเสียงนิ้วก้อยสายเอกของซอด้วง ตลอดจนเมื่อขนาดของเครื่องดนตรีปี่พาทย์เล็กลงจะใช้ไม้นวมบรรเลง จึง เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งหนึ่งของชุมชนของเรา

